

Věci na počátku

Počátek Bible

Začátek Bible je zřejmě přepis materiálů psaných kdysi na kámen či hliněné destičky. Ať již bylo první medium jakékoli, nepochybně první pisatelé neplýtvali slovy a tím i námahou. Přinejmenším proto je užitečné zkoumat tyto části Bible zvlášť pečlivě a věnovat pozornost skutečně každému slovu.

Stvoření

Vykonavatelem tvůrčí činnosti (stvoření) jsou bohové (nikoli jediná osoba), kteří vystupují natolik jednotně, že slovesa jsou v jednotném čísle. Proto tyto bohové tvoří společenství, v němž se kolektivně posuzují záměry. Z dalších souvislostí plyne, že jde s největší pravděpodobností o část společenství mnohem většího.

Jednotlivé stvořitelské akty probíhaly pravděpodobně takto:

- Stvoření nebes (vesmíru) a Země prováděli cherubové sami. Proto nejsme informováni, že by svou vlastní práci speciálně kontrolovali a vynášeli hodnocení" viděl, že bylo dobré".
Počátkem dalších prací byla již existující Země, avšak pustá a na jejím povrchu bylo všude moře, hustá mlha a tma.
- Další práce už jen zde na Zemi prováděli pod dohledem cherubů obyvatelé prvních nebes, zvaní také andělé. Cherubové vydávali příkazy a kontrolovali výsledky práce.

Základní architektura průběhu stvoření

V Bibli popisovaný tvůrčí proces se (na rozdíl od všeobecného chápání) skládal ze dvou základních částí:

1) Tvůrčí činnost bez popisované komunikace.

2) Tvůrčí činnost, konaná na vyzvání.

Analyzujme je zvlášť:

Tvůrčí činnost bez popisované komunikace (Gn.1,2)

Tato tvůrčí činnost se týkala stvoření nebe a Země. K vytvoření nebe i země nebyl vydán žádný příkaz, podobný těm, které jsou uvedeny v dalších verších, a také se nekonstatuje, že dílo bylo dobré. Výsledkem této činnosti byly:

- Nebe - zřejmě vesmír v podobě blízké dnešní, avšak pozor: opět množné číslo! PNS proto uvádí nebesa. Hned na počátku jsme tedy informováni, že jich je více. Nemůže jít o symbolický pojem, protože potom by jím musela být zde i země. Jsme zde informováni o tom, že vesmírů je víc?

- Země, obalená světovým oceánem (9.verš) a atmosférou patrně plnou vodních par (asi ve formě husté mlhy, když se později hovoří o oddělení vod dole od vod nahoře - 6.verš); na povrchu země byla tma, voda však byla zřejmě v tekutém stavu - teplota tedy musela být nad bodem mrazu a to znamená, že slunce muselo již v té době vydávat alespoň teplo. Tma mohla být způsobena buď tím, že světlo bylo pohlceno mlžným obalem, nebo tím, že slunce dosud vysílalo jen tepelné paprsky, tj. nemělo (alespoň v té době) na svém povrchu takovou teplotu aby vysílalo záření v oblasti lidmi viditelného světla neboli bylo dosud protohvězdou.
- Boží duch, který byl nad vodami.

Vodami se označoval nejen oceán, ale i vody v atmosféře (7.verš). Dotyčný Boží Duch se tedy vznášel nad všemi vodami a tudíž nad atmosférou - zřejmě v kosmickém prostoru.

Slovo *duch* označuje něco nebo někoho neznámého avšak konkrétního (podrobněji viz studie Duch), a protože od té doby jsou někomu nejmenovanému vydávány příkazy, příjemcem těchto příkazů musí být onen Boží Duch. Jde tedy o inteligentní bytost nebo o společenství inteligentních bytostí. Šlo buď o anděly z prvních nebes nebo o výkonnou část celé nadlidské (duchovní) organizace. V dalším si uvedeme důvody pro předpoklad, že platí první alternativa.

Tvůrčí činnost, konaná na vyzvání (Gn.1:3 - 2:4)

Tato činnost je vždy uvedena slovy: " *I řekl bohové* " za kterými následovala slova typu " *bud'* ", nebo " *staň se* ", nebo nějaký tvar příkazu " *udělej se sám!* ", na příklad " *zazelenej se země* " a pod. Protože se samo od sebe nemohlo stát nic, lze vysvětlit tyto příkazy jen dvěma způsoby:

1) Tradičně chybným překladem.

2) Upozorněním na skutečnost, že tvůrčí proces byl podpořen nějakým automatickým mechanismem.

ad 1) Chyba překladu je méně pravděpodobná. Podle dosavadních slovníků překlad souhlasí. Přesto ji nemůžeme vyloučit.

ad 2) Srovnáme-li tyto příkazy s projektem přeměny planety Venuše na obyvatelnou zemi (projekt je od prof. Carla Sagana), potom jednotlivé procesy mohly být svými tvůrci pouze nastartovány a další průběh byl věcí množení živých organismů. Mikroorganismy vysazené do atmosféry ve velmi malém množství se mohly rozmnožovat a přitom mohly ve dvou etapách pročistit atmosféru. Právě tak mohlo dojít k rozmnožování rostlin a živočichů. Stačilo vysadit jen několik semen a jedinců a semena rostlin respektive zárodky zvířat mohly už "samy" (tj. automaticky) dílo dokončit.

Zatím není důvod nepřiklonit se k druhé variantě. Andělé pravděpodobně na vytvořenou Zemi postupně vysazovali živé organismy, které před tím vytvořili.

Délka stvořitelských dnů

Stvořitelský den netrval jednu otočku planety Země

Bible nic neříká o tom, jak dlouho trvalo stvoření Adama (stejně jako nepraví, jak dlouho trvaly stvořitelské dny před tím). Není nám sděleno, zda Adam byl stvořen náhlým, časově krátkým aktem, nebo zda to byl delší proces. Na našem stupni poznání můžeme právem odmítnout alternativy bleskových stvoření "z ničeho nic" (přesněji "z ničeho něco"). Stvořitelem dané přírodní zákony nás ujišťují, že jedním ze základních koncepčních zákonů stvořené přírody (chceme-li, můžeme přijmout vžitý název "dialektické zákony") je zákon, který by se dal lidově formulovat asi takto:

Jen ničit lze rychle!

Znamená to, že v rámci těchto zákonů prostě nebylo možné cokoli vytvořit bez vynaložení těmito zákony předem stanoveného časového prostoru.

"Stvoření" nebylo kouzlem ale tvůrčí prací andělů

Dodržoval-li Stvořitel své zákony (a můžeme se spolehnout, že ano), potom Adam nebyl stvořen bezpravně a aktem pouhého rozkazu. Vždyť kdo by byl oním příjemcem rozkazu a skutečným mocným tvůrcem? Slepá nemyslicí síla?

Naopak. Příkazy ke stvoření zjevně prováděli andělé - obyvatelé prvních nebes. K tomuto poznatku vede skutečnost, že tito tvůrci své práce před potopou litovali (viz dále uvedená analýza této situace). Andělé jsou inteligentní bytosti a jistě jim nebyl svěřen úkol vhodný pro roboty - něco jako program pro NCR stroje. Nepochybně dostali opravdu tvůrčí práci a můžeme s jistotou předpokládat, že postupovali obdobně (analogicky) jako při tvorbě dřívějších složek přírody. A rozhodně to trvalo dlouho!

Evoluce není výmyslem

Tato úvaha má však zásadní důsledky: Pozorovaný vývoj jednotlivých částí přírody nemůže být a není falešným poznatkem! "Teorie" evoluce je chybná jen v tom, že pozorované vývojové řady interpretuje jako důkaz samovolného vývoje. Kvalita tohoto "důkazu" je shodná s kvalitou úvah hypotetických mimozemských bytostí nad hypotetickým stavem po sebezničení lidské civilizace: Kdyby takové mimozemské bytosti navštívily Zemi totálně zpusťovanou jadernou válkou (takže by nezůstala žádná stopa po biologickém životě) a z nalezišť skládek by si vytvořili vývojové řady (například) automobilů, a kdyby z nich usoudily, že tyto automobily se vyvinuly samy, dostaly by se ke shodné úrovni kvality úsudku! Nenechme se mýlit tvrzením o zvláštní vlastnosti živé hmoty (sami evolucionisté se v minulosti vysmívali snahám o hledání jakési "vis vitalis" - životní síly živé hmoty). Fyzikální zákony platí i pro "živou hmotu".

Existence vývojové řady dokazuje existenci oněch vývojářů.

Byli to andělé, kteří prováděli vývoj - evoluci!

"Stvoření" Evy

Ukažme si to na biblickém popisu a podívejme se, jak byla vytvořena Eva:

a) Adam byl uspán (dostal narkózu - jistě nešlo o bezbolestný zásah).

b) Bylo z něj (zřejmě operativně) vyňato žebro (v němž je krvetvorná tkáň!), které nebylo nahrazeno žebrem nově stvořeným ale výplňovou tkání (všimněme si, že jsme o této podrobnosti informováni!).

c) Z tohoto žebra byla vytvořena Eva. Nebyla tedy stvořena z ničeho!

Poznámka 1: Ani Ježíš nebyl znovu stvořen "z prvků Země".

Poznámka 2: V žebrech jsou zárodečné buňky krve a Bible nás ujišťuje, že v krvi je život (Gn.9:4,16) neboli, že z krve Adama povstal nový život - život Evy.

U Adama šlo zjevně o operaci, na které nebylo vůbec nic mystického ani kouzelného, a nic z tohoto záznamu nás neopravňuje k představám nějaké magie ani v ostatních aktech stvoření. Byl-li zapotřebí výchozí genetický materiál pro stvoření Evy, jsme oprávněni očekávat, že tak tomu bylo i při vytvoření Adama. [1] To, že je řeč o prachu ("prvcích" [PNS]), by nás nemělo oklamat, protože JHVH současně "pamatuje na to, že jsme prach" (Gn.3:19; Ž.103:14). Živý člověk však není sochou z pálené hlíny či jiného prachového materiálu: Skládá se z živých biologických stavebních kamenů - buněk. V tom případě však byl z takových materiálů vytvořen i Adam (a nikoli tedy z mrtvého "prachu"). Původní hebrejské slovo pro "prach" musí tedy znamenat i elementy nebo větší části již existující biologické přírody. [2]

Poznámka 3: Písmo popisuje stvoření člověka jako spojení dvou složek: *těla* a *ducha*. Osobnost člověka (duch) je v komplexu informací v jeho mozku (můžeme přirovnat k software počítače). Tento komplex informací, uspořádaných do "programů" a digitálních "obrazů" je oním duchem. Tyto "programy" jsou pravděpodobně uspořádány do tří symbolických úrovní, realizujících tyto funkce:

- ledví (nebo ledviny) odpovídají přibližně jádru operačního systému počítače a v těle řídí funkce všech jeho částí (srdce, tlak krve, dýchání, činnost zažívacího systému, pohyb atd.); kromě toho je tam asi základní rozlišení "tělesný - duchovní";
- srdce (sídlo citu) odpovídající automatizovaným činnostem počítače a databázovým funkcím a realizujícím lidské podvědomí, city a motivační činnost;
- mysl (vědomí) odpovídající nejvyšší činnosti mozku a realizující svobodnou vůli člověka a jeho myšlení, což zatím počítače a soudobé informační systémy napodobit nemohou nebo jen v nepatrné míře.

Co můžeme říci o délce stvořitelského "dne"?

Všechny úvahy vedou k závěru, že stvořitelské "dny" tedy trvaly mnohem déle než 24 hodiny a muselo jít o předem plánované časově náročné etapy práce.

Délka těchto etap není v Písmu nikde uvedena a dokonce ani nevíme, zda byly všechny stejně dlouhé. Na některé zákonitosti lze však usuzovat.

Etapy stvořitelských dnů

Stvořitelské dny jakožto etapy stvoření jsou popsány v první části první Mojžíšovy knihy, tj. do Gn.2:3, kde je vlastně popsán základní plán stvoření. Etapy se skládají z těchto základních částí (subetap):

- a) Bůh (bohové) vysloví úkol etapy a její cíl. S největší pravděpodobností zadávají úkoly cherubové. [3]
- b) Někdo nejmenovaný (zřejmě onen Duch, který však také patří mezi bohy) provede vše potřebné a úkol splní (dále ukážeme, že šlo zřejmě o anděly).
- c) Bůh (bohové) provede hodnocení kvality práce. V základním plánu se užívá jen vyslovení, že "Bůh (bohové) viděl, že to bylo dobré.", nebo toto hodnocení vysloveno není - den druhý. Hodnotitelem je zřejmě zadavatel úkolu.

Po každé akci je jasně uvedeno

- " *a byl večer*
- *a bylo jitro*
- - *den x-tý.* "

Závěr zřetelně odděluje den od noci, takže každá etapa je ještě rozdělená. Pozoruhodné je ještě, že se hovoří o konci dne a konci noci (nebo obráceně: začátku noci a začátku dne), a to vlastně nejsou subetapy nýbrž *mezníky*.

Tento závěr může mít tyto významy:

- Bud' se tím jen říká, že se pracovalo i testovalo během "dne", a v "noci" tvůrce odpočíval. Touto informací by nám potom chtěl tvůrce jen říci, že se pravidelně střídalo období jeho aktivity s obdobím, kdy se vůči Zemi neprojevoval. Nezdá se, že by sama tato informace byla dostačující, i když je pro další chápání Písma podstatná.
- Nebo se tím ještě navíc vyjadřuje (a to je mnohem pravděpodobnější), že den je dobou tvůrčí práce (skončila, když "byl večer") a noc dobou zkoušky kvality výsledku této práce (která skončila, když "bylo jitro") (srov. Mt.13:25); to by dávalo jasně najevo, že dílo musí být nejen prohlédnuto, ale i testováno (a to po významně dlouhou dobu) a podrobena zkušebnímu zatížení. Výklad je potvrzen i testováním lidí prostřednictvím dvou stromů. Tyto stromy byly vytvořeny v Edenu ještě před zásahem satana a nemohly mít jiný význam než testovací a vyučovací.
- Během jitra je vyneseno hodnocení " *a viděl bohové, že to bylo dobré* ".

To, že poznámka je uvedena na konci, znamená tutéž formu jako tzv. kolofon.

Z hlediska stvoření tedy zjevně platilo, že

ráno	je čas vyhlašování úkolů
den	je čas práce a tvoření
večer	je čas dokončení práce
noc	je čas testů a zkoušek

další ráno	je čas hodnocení výsledku testů a vyhlášení dalšího úkolu
-------------------	---

Toto rozdělení etap má velký význam pro pochopení Stvořitelovy činnosti v jeho sedmém stvořitelském dni.

Jednotlivé stvořitelské dny = Boží plán osídlení planety Země lidmi

První stvořitelský den

"Bud' světlo!"	EP	"Ať nastane světlo!"	PNS
----------------	----	----------------------	-----

Při popisu tohoto dne narazíme na dvě zajímavé věci:

1. *"A viděl Bůh (bohové), že světlo bylo dobré".*

Co znamená toto hodnocení? Jaké světlo by bylo "zlé"? Co bylo měřítkem této klasifikace? Nic živého přece ještě neexistovalo, aby se mohlo vyjádřit ke kvantitě nebo kvalitě světla.

Měřítkem musel být již existující **plán** dalšího stvoření. Vykonavatel příkazu (andělé prvních nebes) musel tedy mít i předepsané požadavky na kvalitu a kvantitu světla. Slunce totiž vysílá záření, jehož větší část je pro biologický život zhoubná. Tvůrce koncepce měl určitě přesnou představu o cílech celé série stvořitelských "dní" již na počátku.

2. Teprve vznikem světla na zemi začalo mít smysl rozlišovat den a noc. Jak však pochopit věty

" Bůh nazval světlo dnem a tmou nocí. A byl večer a bylo jitro - den první. "

Jsou jen dvě možnosti:

a) Standardní katolický výklad [4] z toho vyvozoval, že světlo vzniklo skutečně během maximálně dvanácti hodin. Kdyby totiž vznikalo světlo postupně během delší doby, tj. kdyby na povrchu Země pomalu svítalo, potom by začalo být možné pozorovat střídání dne a noci mnohem dříve než by intenzita světla dosáhla plánované hodnoty. Nazvat potom jeden z takových dnů dnem prvním je obtížně představitelné. Předpokládat náhlé roztočení Země, aby se tento rozpor překonal, se každému jeví až příliš spekulativní (i když ani to nelze zcela vyloučit). A i kdybychom takové vysvětlení připustili, přesune se tento problém do dalších stvořitelských dnů - i ony by musely trvat jen 24 hodiny.

Je zjevné, že ztotožnění dne stvořitelského s dnem pozemským prakticky nepřipouští připsat mu jinou délku. Tudy cesta nevede.

Poznámka: - Teoreticky ještě existuje další možnost - nějaká kvalitativní změna času.

b) Pisatelé Bible používali jazyka, který měli k dispozici (oproti dnešním jazykům velmi chudý!) a ve kterém nebylo možné vyjádřit všechny Boží myšlenky. Slovo "den" bylo použito proto nejméně:

- ve třech časových významech:

· den o 12 hodinách,

· den o 24 hodinách,

· stvořitelský den,

- a kromě toho ve významu

· období práce, činnosti (na rozdíl od noci - období odpočinku)

Poznámka: Jsou důvody domnívat se, že stvořitelský "den" trval asi 7000 let [5]. Jeden pohled byl tedy pohled tvůrce - snad především pohled andělů z prvních nebes a možná i pohled, kterého jsme schopni dnes i my. Druhým pohledem je pohled lidí - ten přichází v úvahu až po stvoření lidí. Rozpor tohoto odhadu s udávanými stamiliony let může být překonán na příklad tím, že fyzikálně existuje víc časů a že záleží na tom, který měříme. Možností je však jistě více.

Kromě toho světlo jako takové nepochybně existovalo už předtím, právě tak jako existovaly hvězdy atd. (na počátku přece bylo stvořeno nebe a Země - tedy vesmír a planeta Země - zde nemohlo jít o symboly!). Světlo však nebylo vidět jen na povrchu Země kde se objevilo nějakou změnou v atmosféře.

Jaká to byla změna?

V každém případě se zvětšila její průhlednost směrem vzhůru. To však neuspokojuje jako cíl samostatné etapy, protože průhlednost atmosféry směrem vzhůru byla zvýšena ještě jednou (ve čtvrtém dni - ve druhém dni se ve vodorovném směru stala pravděpodobně zcela průhlednou). Pro zvyšování průhlednosti atmosféry tímto směrem ve dvou různých stvořitelských etapách by musel být nějaký zvláštní důvod.

Důvod byl asi závažnější. Původní atmosféra Země nejspíše připomínala atmosféru planety Venuše - kromě toho, že byla téměř neprůhledná, obsahovala asi nedýchatelné plyny. Pravděpodobně do ní byly vysazeny nějaké bakterie. Ty zpracovaly nedýchatelnou a neprůhlednou atmosféru na látky neškodné projektovanému biologickému životu a atmosféra se pročistila. V první etapě se asi tato atmosféra stala bližší dnešnímu stavu, i když asi zůstala neprůhledná.

Proč však pokládal *bohové* za potřebné dát novým jevům střídání světla a tmy jména? (Všimněme si, že jen několik málo slov stanovil přímo Stvořitel! - ostatní vymýšleli lidé počínaje Adamem - Gn.2:19,20) Proč zavedl pojmy *den* a *noc*? Což slova *světlo* a *tma* nebyla dostačující?

Položme si otázku: Jaký je rozdíl mezi slovy *světlo* a *den*; *tma* a *noc*?

Je na první pohled zřejmé, že slova *světlo* a *tma* neobsahují v sobě čas. Obojí může trvat libovolně dlouho. Slunce svítí (z lidského hlediska) prakticky věčně.

Naopak slova *den* a *noc* obsahují v sobě střídání. Stvořitel chtěl zjevně zdůraznit, že kdykoli užije těchto slov, má na mysli střídání. Na příklad Boží den je vždy střídán s nocí. Není tedy jen jeden, jak se mnoho lidí domnívá. [6]

Druhý stvořitelský den

" <i>Bud' obloha (klenba) uprostřed vod a nechť odděluje vody od vod!</i> "	EP
" <i>Ať nastane (volný) prostor mezi vodami a ať se oddělí vody od vod!</i> "	PNS

Oblohou se zřejmě myslelo ovzduší (atmosféra). Původní význam slova ukazuje na to, že atmosféra se nejspíše stala blízko povrchu Země průhlednou. Znamenalo to, že z blízkosti povrchu země zmizela mlha (patrně klesla k zemi). To se mohlo stát například ochlazením v důsledku snížení skleníkového efektu z minulé etapy, to však by jistě nebylo nazváno stvořitelským aktem. Spíše byly do stále ještě nedýchatelné atmosféry vysazeny další typy bakterií a ty učinily ovzduší nejen průhledným, možná však již i dýchatelným.

Poznámka 1: Pozoruhodné je, že Bůh (bohové) nazval oblohu rovněž nebem. Tím použil označení, které bylo před tím užito s největší pravděpodobností pro vesmír ("Na počátku stvořil bohové nebe a Zemi"). Je z toho vidět, že fyzikálních nebes je v Písmu od počátku více. [7] První lidé je ovšem jistě ztotožňovali, protože i dnes se na otázku dětí kde je nebe ukáže prostě nahoru. Toto označení ukazovalo, že všechny mimolidské bytosti (ze všech tří nebes) vždy přicházely jakoby shora a tím lze navodit přirovnávání k mimozemským civilizacím.

Poznámka 2: Obloha byla mezi vodami. Zdá se, že nám Stvořitel naznačuje, že i náš fyzikální vesmír je něčím ohraničen!

Mimořádný stav

Nyní však nastala zvláštní situace: Tento stvořitelský den nedostal po svém skončení Boží schválení "*a viděl Bůh, že to bylo dobré*"! Proč?

Nesplněný úkol?

Musí to znamenat, že vytčeného cíle nebylo (přinejmenším ve stanoveném čase) dosaženo. Taková odpověď neuspokojí, protože na konci šestého dne je řečeno, že všechno dílo bylo velmi dobré.

Ztratil se záznam o Božím schválení při opisování?

Ani taková odpověď nemůže uspokojit, protože potom bychom mohli všechny těžkosti s výkladem Písma svalit na špatný opis a prohlásit tak Boha za neschopného zajistit dostatečnou kvalitu svého Slova; tak by všechno křesťanství ztratilo základní jistoty a tím i smysl. Zpochybnit pak již lze všechno.

Co tedy platí?

Musí platit obojí. Podívejme se tedy, jak toho lze dosáhnout:

1. Buď se nepodařilo stihnout termín a úkol byl splněn dodatečně. To by byl však natolik specifický jev, že lze právem očekávat v Písmu o takovém jevu nějakou další informaci. Žádná tam však není.

2. Nebo byl úkol splněn nekvalitně a muselo dojít k opravě. I takový jev by zasluhoval informaci v Písmu a taková informace tam také není.

3. Třetí možností je, že úkol nebyl v termínu dokončen záměrně. To by znamenalo, že během tvůrčí práce se přihodilo něco neplánovaného; že došlo k něčemu, co způsobilo, že dokončení úkolu bylo odloženo. To "něco" však přitom nebránilo realizaci dalších úkolů. Do onoho záměru pak patřilo i zakrytí této skutečnosti před lidmi.

Další možnost není, vyloučíme-li absurdní možnosti (třeba, že úkol byl zadán špatně, nebo že nesplnění bylo bez povšimnutí prominuto, nebo že se s výsledkem Bůh smířil atd.). Písmo nás jistě nenechává bez informace, a proto je nutné udělat podrobnější analýzu:

a) Výsledkem práce ve druhém stvořitelském dni mělo být oddělení vod tak, aby vody zůstaly dole (a to se stalo - voda je v mořích a mnoho vody je vsáknuto do hornin) a také někde nahoře. Kde?

Nad zemí se voda občas vyskytuje v mracích, to však zdaleka neplatí všude. Vody v mracích je kromě toho málo na to, aby později mohly být použity k potopě tak velkého rozsahu. Přitom byly vidět i hvězdy (Gn.1:14-18); nemohlo tedy být všude a příliš zataženo.

b) Během potopy pršelo a dešťová voda musela pocházet ze zmíněných vod nahoře, tedy vod, které nahoře zůstaly z konce druhého dne.

Protože v mracích všechna tato voda nemohla být (viz předchozí odstavec), odkud se vzala?

Někteří současní astrofyzikové soudí, že všechny planety našeho Slunce měly kdysi kolem sebe prstenec (zpráva pochází z průzkumu po průletu sondy Voyager kolem planety Saturn). Tento prstenec se skládal převážně z ledových balvanů. Malé planety měly prstence nestabilní a skončily jedním z těchto dvou způsobů:

- buď došlo k jejich odletu do kosmického prostoru a tím k jejich ztrátě,
- nebo došlo k jejich pádu na planetu.

Tato neurčitá možnost velmi dobře odpovídá tomu, že "Bohové" neschválil výsledek práce druhého dne. Jejich cílem bylo asi (mimo jiné) zařídit, aby prstenec od Země odletěl, přičemž k takovému výsledku bylo možné dojít snadno dodáním velmi malého množství energie tomuto prstenci (vzhledem k jeho nestabilitě u malých planet). Prstenec mohl být (a jak

ukážeme dále zřejmě byl) záměrně dočasně ponechán v labilním stavu pro případ řešení nové situace, která se zřejmě v té době začala rýsovat.

Jedním z možných výkladů je, že se chování cheruba, který se později stal satanem, začalo jevit v té době někomu zodpovědnému podezřelé. To je však málo pravděpodobné, protože splnění úkolu nemohlo být závislé na jednotlivci. Mnohem pravděpodobnější je, že někteří z andělů již tehdy pojali úmysl vytvořit člověka bez příkazu, a chtěli se pojistit proti případnému nezdaru (viz dále odst. "šestý stvořitelský den").

Když bylo později rozhodnuto zakročit proti svedeným a nepolepšitelným lidem, byl k dispozici dostatek vody k zákroku potopou. Tento trest mohl být tedy velmi dobře způsoben mírným přibrzděním prstence a v důsledku toho jeho klesnutím k hranici atmosféry. Pokud tomu tak opravdu bylo (a zatím vše svědčí o tom, že ano), stalo se pravděpodobně toto:

- Následovalo rychlé rozehrání spodních ledových balvanů třením o horní vrstvy atmosféry a jejich přeměna v páru.
- Tím se zvýšil objem a tedy i výška ovzduší. Brzdění a ohřev postihl další část prstence a tak zase znovu stoupla výška ovzduší. Tak došlo k jeho lavinovitému zabrzdění, roztavení a vypaření do atmosféry.
- Atmosféra byla náhle přeplňována vodní parou. Stala se velmi těžkou (tlak vzduchu na povrchu země prudce stoupal), oblohu patrně zahalily mimořádně těžké a černé mraky. Na zemi musel nastat bouřlivý vítr, protože atmosféra dostala silný impuls bržděním prstence.
- Bržděním ohřátá atmosféra se rychle vyzařováním ochlazovala (skleníkový efekt se rapidně snížil) a pára se začala prudce srážet. Následkem toho muselo začít opravdu silně pršet a než nastal stabilní stav určitě to trvalo velmi dlouho.
- Množství nové vody na povrchu planety muselo způsobit nerovnováhu v zemské kůře. Na mořské dno působil tlak mnohem větší než v mělkých částech zatopených původně nízkých horstev. Vzniklá nestabilita se musela vyrovnat poklesem mořského dna a naopak výstupem lehčích kontinentálních ker. Navíc se zřejmě vyrovnávaly dříve nahromaděná pnutí v zemské kůře. Zcela jistě došlo k intenzivnímu horotvornému procesu a v té době vzniklo asi mnoho horských masivů.
- Pozoruhodné je i to, že prstenec mohl od Země snadno odletět. Bylo zřejmě zapotřebí jen malého zásahu k tomu, aby nastala jedna nebo druhá situace. Byla by to velmi inteligentní příprava na možnost havarijního stavu v lidském společenství již při stvoření. Je velmi pravděpodobné, že to tak opravdu bylo. Pravděpodobnost mění skoro v jistotu závěr, plynoucí z výsledku čtvrtého stvořitelského dne.

Prstenec kolem Země byl jistě před jeho pádem ze zemského povrchu vidět a byl asi onou "Boží slávou na nebesích" jak se o tom zmiňuje Žalm 113:4; a 148:4.

Jak bylo řečeno, druhý den nedostal schválení hned. Bůh (přesněji někteří z bohů) věděl, že vody nad oblohou (atmosférou) - prstenec - bude možná potřebný k potopě. Během druhého dne se asi objevily náznaky záměru, který pojal budoucí satan.

Třetí stvořitelský den

<i>"Ať se shromáždí vody pod nebesy na jedno místo a ať se objeví souš!"</i>	PNS
<i>"Nechť se shromáždí voda pod nebem na místo jedno a necht' se zjeví souš!"</i>	EP

Původně celosvětový oceán byl porušen vynořenými světadíly. Jejich vynoření bylo pravděpodobně následkem nestability, která vznikla tím, že mlha a oblaky, které naplňovaly atmosféru, spadly na zem. Jak jsme již ukázali, voda působí mnohem větším tlakem na hluboká mořská dna než na mělčiny a tím došlo ke zvýšení vztlaaku pod ponořenými kontinentálními krami, které tak byly vyzdviženy.

Označením "místo jedno" lze jen těžko chápat dnešní rozložení světového oceánu. Spíše se tím říká, že se vynořila jen jedna pevnina - snad ta, které dnes odborníci dali jméno Pangea.

Je zde však opět něco nového: **Tento den se jako první skládá z oddělených etap.** Bůh (bohové) se totiž vyjadřuje už k vytvoření souše a schvaluje ji a

vydává další příkaz:

<i>"Ať ze země vyrazí tráva, rostlinstvo nesoucí semeno, ovocné stromy, které na zemi podle svých druhů vydávají ovoce, v němž je jejich semeno."</i>	PNS
<i>"Zplod' země rostliny: zeliny rozsévající sémě, strom plodný, nesoucí ovoce podle druhu svého, ve kterém je sémě jeho na zemi."</i>	ŽP

Poznámka: Zde Bůh opět používá slovo *země* avšak nyní v jiném významu: Zatímco poprvé označovalo planetu Zemi, nyní označuje souš. Dává tak najevo, že jeho pohled na zemi je jiný než lidský!

Shromážděným vodám dal pak název moře. JHVH zde opět dává sám názvy a opět jde o důležité pojmy v jeho vyjádřeních!

V tomto stvořitelském dni jsou dva "poddny" a dvě "podnoci"!

Dále jsou použity názvy, které odpovídají lidským. Nelze však pochybovat, že i pro Boha (bohy) existuje pro uvedená slova jiný, obecnější význam. První, co má být vytvořeno, jsou nějaké byliny (tráva, rostliny), jejichž vlastností je, že nenesou semena. Jsou to asi jednobuněčné rostliny a složitější, avšak stále velmi jednoduché rostliny. Další už jsou rostliny se semeny (kam patrně patří i keře) a konečně stromy - všechny s ovocem a semeny v něm - všechno různých druhů. Přece jen se však provádí dělení na tři skupiny. Na tyto skupiny Stvořitel odkazuje, když určuje, co kdo smí jíst (Gn.1:29,30).

Poznámka: Pozoruhodné je, že i zde se přikazuje "zemi", aby zplodila rostliny. Zde je již slovo "země" užito na půdu osázenou semeny. Andělé zřejmě genetickými manipulacemi vytvářeli semena a vsazovali je do vytvořené půdy a tak nastartovali "automatický" proces.

Čtvrtý stvořitelský den

<i>"Ať nastanou v nebeském prostoru svítící tělesa, aby oddělovala den od noci a budou sloužit jako <u>znamení</u> a k (určování) období a dnů a roků. A budou sloužit v nebeském prostoru jako svítící tělesa aby svítila na zemi."</i>	PNS
<i>"Buďte světla na nebeské klenbě, aby oddělovala den od noci. Budou na <u>znamení</u> časů, dnů a let. Ta světla ať jsou na nebeské klenbě, aby svítila nad zemí."</i>	EP
<i>"Buďtež světla na obloze nebeské, aby oddělovala den od noci a aby byla <u>znameními</u>"</i>	ŽP

<i>(určující) doby, dny a léta, a aby byla světly na klenbě nebeské, aby svítila na zem."</i>	
---	--

Tento příkaz vedl k dalšímu vyjasnění atmosféry, takže byly vidět postupně slunce, později měsíc a nakonec hvězdy. Z toho plyne, že vody "nad oblohou" (která tam stále ještě byla, protože spadla až při potopě) nemohlo být mnoho - způsobila by neprůhlednost alespoň pro hvězdy a ty přece byly vidět. To dokazuje, že "vody nad oblohou" byly v prstenci z ledových balvanů. Podle našich nynějších znalostí jinde být nemohly.

Poznámka: Písmo se sice přímo o prstenci nezmiňuje, hovoří však o vodách nad nebesy (zřejmě nad oblohou - Gn.1:6-8). Tyto vody měly chválit Boha, takže se o nich vědělo (Ž.148:4). Prstenec byl pravděpodobně ze země před potopou vidět. (Teoreticky také ovšem mohly být ledové balvany silně zašpiněné a prakticky nemusely odrážet světlo. Teplo však do jisté míry odrážely [8] určitě a tím se vysvětluje, proč v polárních oblastech nebyl mráz.)

Kromě svícení měla svítící tělesa sloužit k určování času a to takto:

Slunce	na znamení časů (období, dob). Poloha slunce určovala hodiny.
Měsíc	na znamení dnů. Fáze měsíce určovaly začátek počítání dnů v měsíci.
Hvězdy	na znamení roků. Polohy hvězd určovaly, kdy uplynul rok.

Z toho plyne, že hebrejské slovo, překládané jako časy, doby, období, označovalo především hodiny! A obráceně - hovořilo-li se o hodině, mohlo tím být a často bylo míněno celé období!

Pátý stvořitelský den

<i>"Hemžete se vody živočišnou havětí a létavci létejte nad zemí pod nebeskou klenbou."</i>	EP
<i>"Ať se vody zahemží hemžením živých duší a ať létající tvorové létají nad zemí na přední straně nebeského prostoru!"</i>	PNS

Po schválení dostali požehnání:

<i>"Plod'te a množte se a naplňte vody v mořích. Létavci necht' se rozmnoží na zemi!"</i>	EP
<i>"Buďte plodní a přibývejte a naplňte vody v mořských nádržích a ať přibývá létajících tvorů na zemi!"</i>	PNS

Hemžení nemohlo být znakem velkého množství, protože následné požehnání by nemělo smysl. Zřejmě byly do vod vysazeny zárodky všech druhů vodních obyvatel a genetickou manipulací byly jako první na souši vytvořeny všechny druhy létajícího hmyzu a ptactva. Hmyz a ptactvo hnízdilo na souši a svou činností a svým trusem intenzívně přispívalo ke kvalitě půdy a humusu. Létavci umožnili množení rostlin, které byly na jejich opylovací a jiné činnosti závislé. Muselo tedy dojít současně k rozšíření nových rostlin a stromů.

Poznámka: Povšimněme si však několika pozoruhodných podrobností:

a) Zvěř ve vodě a vzduchu dostala povolení k množení až po otestování kvality zmíněného létajícího hmyzu a ptactva,

b) Zvěř ve vodě byla oslovena jako kdyby mohla nějakému jazyku rozumět a dostala příkaz k množení se stejně jako lidé, jako kdyby měla nějakou svobodnou vůli! **Nic podobného se nestalo u suchozemských zvířat, až u lidí!**

S touto zprávou Písma můžeme naložit zásadně opět dvěma možnými způsoby:

1) Překlad můžeme považovat za chybný.

2) Překlad je správný a potom musíme z této zprávy vyvodit důsledky.

ad 1) Je-li překlad chybný, pak uvažujme o alternativní možnosti překladu: V první řadě můžeme vyloučit překlad typu "ať se stane", protože toto spojení je použito v jiné části textu a v originále zní jinak. Zbývá jen možnost příkazu (či povolení) andělům typu: "Vytvořte a spusťte u dotyčných zvířat rozmnožovací instinkt a to takový, který povede k naplnění a nikoli přeplnění jejich biosféry!" Tato alternativa je možná, avšak koliduje s pozdějšími problémy s lidmi (viz dále). Další alternativu zatím neznáme.

ad 2) Je-li překlad v pořádku (a to je pravděpodobnější možnost), potom to znamená, že zmíněné tři biosféry (voda, vzduch, země) byly původně oddělené a živá stvoření ve vodě a na zemi měla být korunována inteligentními tvory s alespoň nějakou svobodnou vůlí. Byla ve vodě taková stvoření, která vyhynula, nebo ještě existují (delfini)?

Šestý stvořitelský den

<i>"Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať panují *) nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi."</i>	EP
<i>"Udělejme člověka ke svému obrazu, podle své podoby, a ať mají *) v podřízenosti mořské ryby a nebeské létající tvory a domácí zvířata a celou zemi a každého pohybujícího se živočicha, který se pohybuje po zemi!"</i>	PNS

*) Množné číslo dokazuje to, co lze logicky odvodit, totiž že Adam byl stvořen již s úmyslem doplnit ho ženou kvůli možnosti rozmnožování.

Zahájení prací v tomto dni předchází nyní zcela jiný způsob začátku: Poprvé se nevydává příkaz někomu jinému (nebo k neživé přírodě nebo rostlinám či zvířatům), bohové však se oslovují sami ("učiňme")! Zní to jako návrh a nikoli příkaz. Jakoby dřívější stvořitelské akty byly součástí předem určeného plánu a tento akt byl samostatnou iniciativou andělů prvních nebes. K hlubšímu rozboru nás nutí ještě další důvody.

Poznámka: Před potopou "bohové" litoval, že učinil člověka, a Písmo dokonce praví, že JHVH je šťastný Bůh [9] (Gn.6:6; 1.Tm.6:15). Jestliže někdo lituje, jistě nese odpovědnost za čin, který přitom nevykonával na příkaz.

Je možné, že součástí plánu cherubů bylo právě čekat na tuto iniciativu, protože například i dnešní lidé se pokoušejí vytvořit inteligentní stroje (roboty) a ani jim k tomu Bůh nedal příkaz (přínejmenším dosud). Mnohem pravděpodobnější však je, že příkaz (a samozřejmě i příslušné plány) být vydán měl, avšak později. Andělé na příkaz prostě nečekali a rozhodli se vzít iniciativu do vlastních rukou. Jejich odvaha určitě nebyla motivována ziskností, protože jinak by se další vývoj zcela jistě odehrával jinak - byli by ze zisknosti jistě obviněni. Nicméně andělé riskovali a o riziku věděli předem (ve druhém stvořitelském dni se pojistili tím, že si ponechali prstenec nad zemí aby mohli případnou chybnou lidskou populaci zničit). Jejich krok skutečně málem skončil neúspěchem. Víme to ze záznamu v Gn.6:6, kde je napsáno, že andělé později litovali svého činu a měli v úmyslu celý výsledek své práce likvidovat potopou. Jestliže byl nakonec schválen Noe, byl to úspěch takřka v poslední chvíli - lze říci, že se štěstím. "

Stvoření prvního člověka zcela jistě neodporovalo Božím fyzikálním, chemickým a biologickým zákonům. Asi k němu došlo tak, že andělé vzali vybrané vajíčko nějakého předem vybraného primáta, genetickým zásahem toto vajíčko vybavili novými geny, vrátili ho zpět do dělohy a nechali porodit. Samici primáta se tak narodil první člověk.

Poznámka: Nemůžeme ovšem vyloučit vývin dítěte "ve zkumavce" nebo nějak podobně, při dnešním stavu poznání se to však nejeví jako optimální.

O výchovu se už postaral anděl (nebo spíše více andělů), který se zřejmě představoval Adamovi Božím jménem (viz odstavec "Kdo vlastně pro prvního člověka představoval Stvořitele Boha?") a fakticky byl Adamovi Otcem. Proto také byl Adam nazván Božím synem (L.3:38).

Proč nebyla Eva stvořena společně s Adamem?

Stvořitel (andělé) dobře věděl, že stvoření dvou nebo více lidí najednou by vedlo ve svých důsledcích ke kompetenčnímu sporu. Adam byl proto stvořen napřed a nějaký čas byl v Edeně sám. Stvořitel čekal, až Adam začne toužit po společnosti sobě rovné bytosti. Je pravděpodobné, že po nějaké době od stvoření si Adam všiml, že každé zvíře má partnera a žije ve dvojici nebo ve společenství. Dříve či později ho muselo napadnout, že ačkoli má s těmito zvířaty něco společného, on sám partnera nemá. Jeho dosud nechápaný pocit osamění se proto vyjasnil. Jakmile se tato touha začala projevovat, byly zahájeny práce na vytvoření ženy. Tyto práce jistě trvaly poměrně dlouho. Mezi tím zaměstnal anděl Adama poznáváním a pojmenováváním zvířat a učil ho tak rozvíjet daný jazyk. Jakmile se toho Stvořitel dočkal, vytvořil ženu způsobem, který byl nejjednodušší. Oba první lidé byly geneticky (až na rozdíl pohlaví) s velkou pravděpodobností (téměř jistě) totožní.

Proč opustí muž otce i matku?

Adam byl jistě informován o účelu operace a vynětí žebra, protože na svou ženu netrpělivě čekal a věděl, že bude vytvořena z jeho žebra. Proto ono zvolání: "*To je konečně kost z mých kostí*" (věděl, že to byla jeho kost) *a tělo z mého těla* (věděl o způsobu vytváření prvních partnerů savců - zřejmě se tak postupovalo i u nich neřekl "tělo z mé kosti").

Ke kompetenčnímu sporu nyní dojít nemohlo, protože Adam měl před Evou dostatečný náskok ve znalostech a zkušenostech, aby měl potřebnou přirozenou autoritu (Eva ho zejména zpočátku velmi potřebovala). Na druhé straně byl šťasten, že konečně má partnerku a tak se

naopak snažil o co nejlepší vztahy. Následkem toho nehrozilo nebezpečí, že by došlo ke konfliktu. Naopak - Adam zřejmě Evu miloval a to dokonce víc než svého Stvořitele. Slyšíme to ze Stvořitelových slov: *"Proto opustí muž svého otce a svou matku a přidrží se své manželky a stanou se jedním tělem"*. Znamenají nikoli Stvořitelův příkaz nýbrž konstatování: První muž se totiž ihned přidal k ženě a svého Otce - JHVH opustil! Když to udělal první muž na světě, jeho geny nemohly minout všechny ostatní muže. Proto tato předpověď!

Adam však se svou ženou tělesně nežil! (viz odstavec "Množit se a naplnit zemi"). Znamená to, že výraz "stali se jedním tělem" má smysl: "stali se jedním společenstvím".

Na konci denní části šestého stvořitelského dne (večer) byli stvořeni jak Adam tak i Eva. Protože byli stvořeni k obrazu andělů z prvních nebes, nejenže se jim podobali, můžeme z toho předpokládat, že alespoň andělé v prvních nebesích jsou rovněž složeni ze dvou pohlaví (Gn.1:27).

Poznámka: Apoštol Pavel také hovoří o rodinách v nebesích (Ef.3:15). Další důkazy pro pohlavní společenství v nebesích se nacházejí i na jiných místech v Bibli.

Konec šestého stvořitelského dne

Po stvoření lidí nastalo jejich testování tím, že byli konfrontováni se dvěma význačnými stromy: stromem života a stromem poznání dobrého a zlého. Tak začala "noc" šestého dne. Protože bylo konstatováno, že stvoření na zemi i na nebi je velmi dobré, mohl tento stav uspokojení nastat až po potopě. Až po potopě byly totiž jak ze Země tak z prvních nebes odstraněny bytosti, které byly morálně závadné v základním programu jistě nebylo plánováno satanovo vystoupení.

Šestý stvořitelský den tudíž skončil až po potopě!

Důkaz:

a) Nebesa byla po potopě (ještě) čistá (svatá), protože:

a1) Satan ještě nemohl být (a také nebyl) obviněn ze lži. U Joba vystupuje ještě jako rovnoprávný člen mezi Božími syny, a sporná otázka ve třetích nebesích byla v jeho neprospěch vyřešena až za krále Uzijáše. Satan se zřejmě hájil argumentem, že nemohl vědět, že Bůh znemožní lidem vzít si ovoce ze stromu života, ze kterého původně jíst směli. Satan jistě tvrdil, že očekával následný zájem lidí o ovoce z tohoto stromu a obnovení trvalosti jejich života. Nepochybně se hájil i tím, že nemohl očekávat dodatečnou změnu podmínek, a jistě vyslovil i spornou otázku stability Stvořitelových zákonů. V té chvíli nebylo možné dokázat mu ani zlý úmysl natož lež, a v rozsudku proto byl vysloven trest jen zvířeti, které bylo ke svedení použito. Satanovi bylo jen symbolicky řečeno, že jeho zákrok vyvolá vznik dvou skupin lidí na světě:

a11) Skupiny s původním genetickým kódem - potomstvo ženy (která nebyla odsouzena, protože měla polehčující okolnost),

a12) Skupiny s poškozeným genetickým kódem - potomstvo satana.

Bůh předpověděl, že mezi oběma skupinami dojde k nenávisti a posléze k válce, která povede k vítězství potomstva ženy. Toto vítězství však bude získáno těžce a se značnými ztrátami.

Později se ke vzpouře připojili někteří andělé tím, že se nejenže nevrátili ve stanovenou dobu ze Země zpět do svého světa (do 1. nebes - Juda 6), ještě k tomu však dále sváděli lidi svou na odiv vystavovanou mocí a silou a později zplozováním zruďného potomstva s lidskými ženami. Satan pak jistě musel čelit dalšímu obvinění, že jejich činy byly následky jeho zákroku v Edenu. To, že se většina lidí k nim připojila, vysvětloval satan jistě tím, že lidé byli špatně stvořeni (viz Job 1:9-11). Nezdá se však, že u andělů šlo o zlý úmysl - spíše se andělé pokoušeli zachránit co se dalo a to i nedovolenými genetickými zásahy.

a2) Andělé, kteří byli přestupníky, skončili v tartaru, tj. vězení. Nebyli tedy již v nebesích (prvních).

b) Země byla vyčištěna od přestupníků.

b1) Druhý stvořitelský den, který neměl schválení, byl schválen dodatečně. To znamená, že vody nad zemí musely buď spadnout nebo odletět (k tomuto datu se muselo o funkci prstence kolem země rozhodnout a v souvislosti s tím ukončit testovací období). Zásah do přírody potopou tudíž jednoznačně souvisí se stvořitelskými akty.

c) Teprve tehdy nastal sedmý stvořitelský den - den Stvořitelova plánovaného odpočínutí a přerušení stvořitelské činnosti.

c1) Noe byl prohlášen za spravedlivého a tedy schváleného ("bylo dobré").

c2) Jméno "Noe" znamená "odpočínutí" jistě nikoli náhodou.

d) Až po potopě bylo lidem povoleno jíst maso zvířat. Do té doby platilo ustanovení šestého dne.

e) Zdánlivě odporující si text ze Židům 4:3, který zní v překladu PNS: *"My totiž, kteří jsme projevovali víru, opravdu vstupujeme do odpočinku, právě jak řekl: 'Proto jsem přísahal ve svém hněvu: Jistě nevstoupí do mého odpočinku', ačkoli jeho skutky byly dokončeny od založení světa"*, a v překladu EP: *"ač jeho odpočínutí trvá od chvíle, kdy stvořil svět"*, zní podle Meziřádkového překladu v angličtině takto: *"Vstupujeme do jeho odpočínutí, my kteří věříme v souladu s tím jak řekl: 'Jak ve svém hněvu přísahám, jestliže vstoupí do mého odpočínutí, ačkoli nastávají díla od založení světa.'"*

Takto přeložená věta, která gramaticky nemá jasný smysl, však netvrdí nic o tom, že odpočínutí trvá od založení světa. Spíše znamená, že Bůh se dovolává své přísahy vzhledem k tomu, že od počátku světa nastávají zlé následky a tak se neustále potvrzují jeho varování.

[10]

Sedmý stvořitelský den

" a obtoží bohové ve dni sedmém ve svém pověření (práci), které dokončí, a přestane

(odpočine, přeruší) v sedmém dni od veškerého svého pověření (díla, práce), které udělá (vykoná). A požehná bohové den sedmý a učiní ho svatým (posvěť), neboť v něm přestane (přeruší, odpočine) od veškerého svého pověření (poslání, práce), jež tvořil, aby bylo učiněno.

Tento den jako jediný měl být:

- Posvěcen, neboli učiněn svatým = **očistěn!** Zjevně se již vědělo o neplánovaném zásahu satana, který tento den znesvětil.
- Požehnán, neboli že lidé se budou moci vyvíjet přestože byli svým činem v Edenu odsouzeni ke smrti.

V původním plánu asi cherub ochránce, který se stal později satanem, byl navrhovatelem, organizátorem nebo i vykonavatelem testu šestého dne. Místo jeho řádného provedení zneužil tohoto testu ke svým cílům a to mj. tím, že překročil možnosti nezkušených prvních lidí. Vinen je tedy jasně on!

Jak bylo řečeno, sedmý stvořitelský den musel začít až po potopě. Sedmý den byl určen k tomu, aby první lidé dosáhli stanovených cílů a přitom vyrostli do duchovní dospělosti. Noc sedmého dne měla jejich dílo nějak vyzkoušet. Měli naplnit Zemi a ovládnout ji. Ovládnout měli i všechna zvířata. Zřejmě se měla v noci sedmého dne zjistit:

a) Úplnost (kvantita) díla.

· Naplnění Země potomstvem.

Potomstvo se nemohlo soustředit jen do měst a na některá místa. Naplnění Země znamená, že lidé ji mají obývat všude. Proto také Bůh zakročil v případě stavby Babylónské věže.

· Ovládnutí Země.

To jistě neznamenalo jen její obsazení, ale také ovládnutí přírody; rostlinstva, vod, počasí, horotvorných a sopečných procesů, mořských proudů atd., nebo alespoň zajištění bezpečnosti. Z Izajáše víme, že lidé měli vytvořit i novou biosféru (Iz.65:25). To vyžaduje velmi mnoho znalostí.

· Ovládnutí všech zvířat,

tj. jejich ochočení a dosažení jejich poslušnosti. Zvířata byla stvořena pro lidi (Gn.1:26,28; Ž.8:5-9;).

b) Kvalita díla.

- Lidstvo má dosáhnout duchovní dokonalosti.
- Zvířata nesmí ohrozit člověka a nesmí se ani ohrožovat navzájem. Kromě toho zvířata mají lidem sloužit, protože jsou to vlastně inteligentní biologické automaty.
- Lidstvo mělo zajistit všechny potřebné zdroje na všech částech planety.

Na počátku sedmého dne stanovil Bůh Noémovi nová pravidla. Noe dostal slib, že všezničující potopa již nikdy nebude, a dále nové podmínky (Gn.9:1-17):

- Lidé smějí jíst maso zvířat.
- Nesmí se prolévat krev. Bůh bude trestat vrahy.

Kromě toho samozřejmě platily ostatní příkazy, dané na počátku: naplnit a ovládnout Zemi a ovládnout i zvířata.

V sedmém stvořitelském dni měl původně JHVH (všechna nebesa - všechny duchovní bytosti) odpočívat. Satanův zákrok, jeho pokračující činnost i v sedmém dni a její následky si vynutily Stvořitelovu "práci přesčas". Během sedmého stvořitelského dne tudíž Stvořitel (bohové - Otec) ještě pokračuje v činnosti a proto říká Ježíš, že jeho Otec až dosud pracuje (Jan 5:17) a Pavel, že hříšníci nevejdou do jeho odpočinutí, tj. času, kdy Otec skutečně nastoupí odpočinek. To je po posledním jeho zásahu tzv. Armageddonské bitvě a vytvoření nových nebes a nové země. Potom přebírá jeho funkci jeho Syn a to až do "večera sedmého dne" kdy opět Otec nastoupí do "práce".

Poznámka: Ve skutečnosti serafové nastoupili odpočinek již po smrti krále Uzijáše, kdy byla u nich vyřešena sporná otázka (Iz.6.kap.) a po svržení satana do druhých nebes, což se stalo po vykonání sedmdesátiletého trestu na Izraelitech. Cherubové nastoupili odpočinek po Ježíšově výkupní oběti, kdy byla sporná otázka vyřešena u nich a po druhém zničení Jeruzaléma, kdy byl satan svržen do prvních nebes. Andělé nastoupí odpočinek po Armageddonské bitvě, když sporná otázka byla u nich vyřešena s první světovou válkou. Satan bude svržen po válce v prvních nebesích (viz Zj. kap.12), protože vykonal sedmdesátiletý trest na křesťanstvu (1918-1988).

"Večer" sedmého dne následuje po uplynutí tisíciletého království, kdy má být dosaženo všech stanovených cílů, nastává test duchovních lidí a výsledků jejich práce propuštěním satana. Původně plánovaný test bude pravděpodobně doplněn o zkoušku, zda náprava lidí je postačující. Ze Zjevení víme, že mnoho lidí touto zkouškou neprojde (Zj.20:7,8).

Jak měl vypadat původní test sedmého dne?

Velmi pravděpodobně mělo být dílo lidí vyzkoušeno přírodními katastrofami. Protože Země měla být ovládnuta, nezdá se, že by šlo jen o katastrofy, způsobené tektonickými poruchami, sopkami nebo počasím. Pravděpodobně mělo (a má) jít o katastrofy způsobené i zásahem z vesmíru.

Jaké?

Do takových zásahů patří například:

- pád asteroidu nebo komety;
- ohrožení pádem velkého tělesa, které bude nutné odklonit nebo rozbít před vlastním pádem, aby k němu vlastně nedošlo;
- změna činnosti Slunce (velké erupce, zvýšená nebo snížená intenzita záření a pod.);
- výbuch nepřiliš vzdálené supernovy, její žár, záření elektromagnetické a snad i gravitační, proudy částic a pod.

První tři typy asi lidstvo absolvuje již v době dohledné a již dnes dokáže některé řešit. Proto se pravděpodobnou kosmickou katastrofou zdá ta poslední nebo jiná svým významem srovnatelná.

Kromě toho sem také patří problémy se zvířaty jako

- přemnožení,
- hromadné infekce a podobně.

Lidstvo bude muset asi dokázat, jak si s těmito katastrofami poradí, jak dokáže efektivně přemísťovat obyvatelstvo, jak dokáže pomáhat postiženým, jak zvládne techniku, přírodu atd. Navíc bude lidstvo postaveno před situaci, kdy Duchovní Izrael ukončí svou vládu silou (železným prutem) a jeho autorita bude nějaký čas založena jen na jeho uznávaných vlastnostech. Ti z lidí, kteří (puzení propuštěným satanem) zatouží po moci a sáhnou k pokusu o její násilné uchopení, budou zasaženi "ohněm s nebe" - snad právě jednou z katastrof, která tak splní i další účel.

Tím skončí noc sedmého dne. Satan bude definitivně poražen. Potom budou předáni všichni lidé včetně Syna člověka do přímého řízení Bohem JHVH (1.K.15:24).

Kdo vlastně pro prvního člověka představoval Stvořitele Boha? (JHVH)

Lidé měli být (a byli) stvořeni k "obrazu Božímu" - dokonce "podle naší (tj. Boží) podoby" (Gn.1:26). Co z toho plyne:

a) Víme už, že slovo "Bůh" znamená "mocný" a označuje všechny bytosti inteligentnější (a tím i mocnější) než jsou lidé (opakem je společný název "zvířata" pro všechny tvory méně inteligentní než jsou lidé). Slovem "bohové" byli proto často v minulosti (i v Písmu - např. Ž.82:6; J.10:34; 1.K.8:5) označováni i mocní lidé. Do této kategorie jistě patřili i andělé a vůbec všichni, kteří měli danou Boží autoritu (i cherubové a serafové).

b) Komu a jak se tedy lidé měli podobat?

b1) Měli bychom právem očekávat, že lidé se měli podobat svou inteligencí a zjevem nejvyšší myslitelné autoritě a měli být inteligentnější než všechny ostatní stvořené bytosti? Jednak nás Písmo ujišťuje, že taková bytost byla jen jedna - *jednozplozený* Syn (J.3:16; 1.J.4:9) a jednak by to ani nebylo logické: na našem stvoření by se musel podílet přímo nejvyšší (pokud lze takto uvažovat) tvůrce a byl by to také on, koho by první lidé přímo znali a viděli jako svého Otce; tento Otec by však musel být také člověkem nebo alespoň by musel být člověku podoben a tím bychom se dostali do sporu o lidské prvenství atd.

b2) Kromě toho nás Písmo informuje, že jsme "maličko nižší než andělé" (Ž.8:6). "Nižší" s největší pravděpodobností nikoli svou tělesnou výškou, ale svou inteligencí nebo ještě daleko spíše znalostmi. Andělé jsou obyvateli 1. nebes a jsou na nejnižším stupni Boží organizace v nebesích; jejich organizace je tudíž nepochybně oním 'Duchem', který přijímal a vykonával Stvořitelovy příkazy o stvoření (Gn.1:2; Ž.104:30). Po stvoření se i tito andělé směli lidem představovat Božím jménem - JHVH (Jahve, Jehova) (Ex.3:2-6), protože výsledek jejich práce (stvoření) jím byl schválen jako dobrý (Gn.1:3) a dokonce dokonalý (Dt.32:4).

Lidé se tedy zjevně měli podobat andělům z prvních nebes a další biblické texty dokazují, že tomu tak opravdu je:

· Andělé, kteří opustili přikázané místo (Juda 6) a brali si lidské ženy před potopou (Gn.6:1,2,4), "nevzali na sebe lidská těla" ani se "nezhmotnili"; oni prostě takovými jsou! Protože byli schopní mít s lidskými ženami děti, je zřejmé, že se lidem biologicky velmi podobali. A protože jejich děti s lidskými ženami byly nějak odlišné (nefilim - "porážeči"), lze z toho usoudit na to, že nejde o úplnou biologickou totožnost andělů s lidmi; potomstvo bylo možno asi nazvat zrůdami. Kdyby si andělé "vzali" na sebe skutečná lidská těla, nebyli by jejich potomci s lidskými ženami zrůdy.

Poznámka: Zrůdy mohly mít mnoho typů; zdaleka nemuselo jít jen o mimořádně velké a mohutné lidi. Dnes nikdo nemůže posoudit, jaké biologické a genetické důsledky tyto možná dokonce "experimenty" měly. Je dokonce možné, že většina nebo i všichni tak zvaní "evoluční předchůdci člověka" byli ve skutečnosti jen jinými "výsledky experimentů" tj. dalšími zrůdami.

· Andělé, kteří navštěvovali první lidi, byli lidem tak podobní, že je lidé často hned nepoznali (Da.3:25) - nebo dokonce vůbec ne, dokud se anděly neprokázali (Sd.13:3,20).

Musel to být anděl z prvních nebes, který se člověku podobal, protože lidé věděli, že se mají "bohům" podobat (měli být stvořeni podle Boží podoby). Ten, kdo jménem JHVH komunikoval s Adamem a pak i s Evou, by měl být anděl Gabriel. [11]

Právo a spravedlnost na počátku

Úkoly, které tvůrce JHVH stanovil pro lidi (člověka a jeho ženu)

Střežit a obdělávat zahradu Eden (Gn.2:15)

a) Před čím nebo kým měla být střežena?

Zahrada Eden byla zjevně ušlechtilá. Obsahovala nejen šlechtěné rostlinstvo, ale i zvířata. Okolní příroda nemohla obsahovat například strom života, protože pro selhání prvních lidí přístup k němu chránili cherubové, a cherubové nechránili přece všechny stromy tohoto druhu v okolní divoké přírodě, pokud by tam byly. Nehledě na to, že lidé byli kvůli tomu ze zahrady Eden vyhnáni a navíc pak museli k obživě pracně pěstovat obilí; výživné ovoce tam tedy nebylo.

Adam a jeho pomocníci měli tedy zahradu střežit před vniknutím divokých semen a rostlin a před divokými zvířaty.

b) Proč měla být obdělávána?

Ani zahrada Eden nebyla automatem, který by se obnovoval bez lidské činnosti. Stromy a rostliny v rajske zahradě se bez lidské péče neobešly. [12]

Množit se a naplnit Zemi (Gn.1:28)

Proč měli příkaz, aby se množili, když dnes víme, že člověka (stejně jako zvířata) nutí k rozmnožování pohlavní pud? Proč dostali příkaz k množení, když neměli příkaz jíst, pít, spát atd. kteréžto činnosti jsou také příkazovány instinktem neboli pudem?

Je zřejmé, že Adam s Evou původně pohlavní pud neměli! Adam také přivítal Evu jako příslušníka svého druhu a nikoli jako sexuální partnerku a neměli spolu pohlavní styky přestože měli příkaz k množení. Proto také nehrozilo nebezpečí, že by se lidstvo přemnožilo. Ke splnění tohoto úkolu však bylo nutno lidi později přimět dočasnou evokací pohlavního rozmnožovacího pudu.

Měli naplnit Zemi i mimo Eden? Měli zjevně rozšířit tuto zahradu na celou Zemi, protože okolní příroda musela být divoká (a nemohla to být jen poušť, jak dokazují nálezy prehistorické).

Ovládnout Zemi a podmanit si ji (Gn.1:28-30)

Tento příkaz nemohl znamenat ovládání lidí, protože na počátku byli jen dva, a ani to nemohl být příkaz k vytvoření hierarchické lidské společnosti. Šlo jistě o ovládnutí planety Země, tj. všeho území (i moře - viz dále), ovzduší (tedy ovládání počasí), ale jistě i sopek, tektonické činnosti atd. Kromě toho by mohlo jít i o řízení klimatu, mořských proudů, a dokonce i o ochranu před výbuchy slunce, před dopadem meteorů, komet a asteroidů nebo snad i o možnost jistého ovládání dráhy Země kolem Slunce. Kromě toho šlo jistě i o řízení rostlinných společenství a ekologie vůbec.

K ovládnutí Země nestačí jen pouhá síla; je k tomu třeba velmi mnoho znalostí. Boží anděl ukázal Adamovi, že musí znát přírodu, tím, že před něj přiváděl všechna zvířata aby je poznal. Ukázal mu i cestu k poznání - měl tato zvířata pojmenovat (Gn.2:19,20). Lidé tedy dostali příkaz ke studiu přírody a jejich zákonů a k využívání takto získaných poznatků k ovládnutí Země a řízení pochodů na ni.

Podmanit si Zemi znamenalo, že měli přinutit Zemi, aby sloužila zájmům lidí. Měli tedy Zemi nejen ovládnout, ale i změnit, a to podle svých představ. Jistě do toho patřil i projekt a realizace nového ekosystému (viz příklad rozšíření zahrady Eden do okolní divoké přírody) a jistě do toho patřilo i ovládnutí počasí a dalších pozemských přírodních procesů.

Ovládnout všechna zvířata na Zemi a podmanit si je (Gn.1:28-30)

Ovládnout všechna zvířata jistě znamenalo v první řadě dosáhnout toho, aby lidé nemohli být nikdy zvířaty ohrožováni (pokud jde o nebezpečná či dokonce dravá zvířata) ani obtěžováni (bodavý hmyz a podobně) ani aby zvířata neničila výsledky jejich práce nebo na ní parazitovala.

Podmanit si zvířata nepochybně znamenalo zaměstnat je ke svému užitku. Zvířata jsou velmi inteligentní biologické automaty a při dokonalém poznání jejich potřeb a schopností poslouží lidem daleko lépe než některé dnešní stroje.

Účelem tedy nebylo dosáhnout jen bezpečí před zvířaty, ale jejich zaměstnání ve prospěch lidí, protože zvířata byla stvořena pro ně.

Proč dostali příkaz k ovládnutí země a zvířat?

Bylo by možné očekávat, že lidé byli stvořeni "dokonale", tj. s potřebou učit se a s touhou po poznání a ovládnutí přírody, která byla vytvořena pro lidi (Ž.8:7-9). V tom případě však takový příkaz nebylo třeba dávat! Kromě toho by bylo vytvoření takových instinktů v rozporu s požadavkem na svobodnou vůli.

Ustanovený pokrm

a) Lidé směli jíst jen ovoce stromů, které obsahuje semena, a semena bylin. Zatímco v okolní divoké přírodě musela být mnohá zvířata masožravá, JHVH pro zahradu Eden přikazuje, že nikdo nesmí jíst maso. Už tento příkaz jasně ukazoval, že JHVH od lidí žádá zavedení nového ekosystému na celé planetě!

b) Zvířata směla jíst všechny byliny, avšak ovoce stromů zřejmě ne (Gn.1:29, 30). Zatímco zvířata dostala za pokrm všechny byliny, lidem byly určeny jen byliny nesoucí semena a stromy nesoucí ovoce. Překlad je asi nepřesný jistě lidé měli jíst příslušná semena a ovoce.

Doslovný překlad Gn.1:29 :

Řekl bohové: Hle, dal jsem vám (pro vás) každou bylinu rozsévající semeno, která je na tváři celé země, a všecken strom, který má na sobě plod stromu trousící semeno, pro vás necht' je pro pokrm.

V původním jazyce se odlišuje strom od byliny. Z toho plyne, že zvířata v Edenském ekosystému nesměla jíst ovoce! Společným jídlem byla tedy jen semena bylin (Gn.1:30).

Bohem JHVH zakázaný pokrm pro lidi

1) Zakázáno bylo jíst pouze ovoce ze stromu, označeného jako "strom poznání dobrého a zlého" (Gn.2:17), a to pod trestem smrti. Trest za překročení zákazu měl být vykonán v týž den (Gn.2:17).

2) První lidé se mohli domnívat, že šlo o jediný den o 24 hodinách. Ve skutečnosti však titíž lidé (pravděpodobně Adam) pořídili záznam o stvoření (sdělený nepochybně anděly), ve kterém se jako den označovala doba celého jednoho cyklu stvoření. Je tedy možné, že věděli, že stvořitelský den trval mnohem déle a tedy že nezemrou během 24 hodin protože výkon trestu se týkal tohoto (nebo dokonce ještě nějakého jiného) dne. Spíše to však nevěděli, protože den o 24 hodinách museli velmi reálně vnímat na rozdíl ode dne stvořitelského. Délku stvořitelského dne odhadli na 7000 let až bibličtí badatelé někdy koncem 18. století.

3) JHVH výslovně povolil lidem jíst ovoce ze všech ostatních stromů v Edenu (a tedy i ze stromu života! - Gn.2:16).

Smysl zákazu

Lidé měli být a tedy byli stvořeni "k obrazu Božímu"; zřejmě podle podoby andělů z prvních nebes - ti se podobali lidem tak, že je lidé někdy nepoznali (Gn.18:1-15; 19:1-14). Protože Bůh (bohové) znal dobré a zlé (Gn.3:5), protože lidé byli stvořeni k obrazu Božímu, a konečně protože v Edenu měli strom poznání dobrého a zlého, můžeme s jistotou považovat poznání dobrého a zlého za jeden z konečných ustanovených cílů lidského poznání. Lidé měli být vystaveni testu kvality, protože nadcházela "noc" šestého stvořitelského dne.

Oba první lidé měli v zahradě Eden oprávněný pocit naprostého bezpečí. V této zahradě dokonce nebyly nepříjemné rostliny, protože ty se měly objevit až po prokletí (Gn.3:18). Je to logické, protože i lidé se snaží, aby jejich děti poznali nebezpečí co nejdříve. Člověk podlehe nebezpečí tehdy, když ho nezná a tak podcení. K poznání je však třeba mít již rozvinutou schopnost poznávání a pochopení. Proto je třeba nezkušené děti před nebezpečím chránit a vypěstovat v nich přirozenou opatrnost dříve, než se s opravdovým nebezpečím setkají.

JHVH anděl o tom samozřejmě věděl. Chtěl první lidi naučit čelit zlu, a proto chtěl, aby sami přišli na princip prevence (lidé si nejvíce váží toho, co sami objeví). Když by byl býval satan nevzbudil zájem předčasně, bylo by se stalo asi toto:

- Zahrada by byla postupně napadána náletem semen divokých rostlin a nešlechtěných stromů z okolí a možná i občasnými vpády divokých zvířat a bodavého hmyzu. To byl zřejmě důvod, proč ji měl Adam chránit a střežit. Oba lidé by byli brzy poznali, že na to nestačí a že bude třeba lidí mnohem více - tedy že je třeba se množit (pokud by to ovšem nezačali dělat podle příkazu hned).
- Při vzrůstu počtu obyvatelstva by byli zjistili, že obdělávat a střežit zahradu nestačí - brzy by je zahrada nestačila uživit. Zkušenost by je přiměla k tomu, že by začali s expanzí - začali by zahradu rozšiřovat do okolí. Pravděpodobně napřed směrem k východu, odkud musela být zahrada chráněna cheruby před pokusem lidí o návrat (Gn.3:24), a asi jen odtamtud byla přístupná a tudy stejně tak byla nejsnazší i cesta ven z ní.
- Vstup do divoké přírody by znamenal poznávání nepříjemných až nebezpečných rostlin. Postupně by začali chápat, že okolní příroda je spojena s nebezpečím. Pomalu by začali vnímat záporné věci. Asi by pochopili, že i ovoce nešlechtěných a neznámých stromů je často kyselé, hořké nebo obecně nechutné a může být velmi nebezpečné a začali by hledat způsob ochrany. Současně by si při rozšiřování vyšlechtěných rostlin a stromů do okolní divoké přírody brzy položili otázku, proč mají také rozšiřovat strom poznání dobrého a zlého, když ovoce z něho znamená smrt.
- To by jistě vzbudilo jejich zvědavost. Jistě by pátrali po smyslu jeho existence a nepochybně by si uvědomili, že ovoce ze stromu života slibuje pravý opak. Z tohoto stromu směli jíst a jistě by si vzali, protože by chtěli vědět, co se změní.
- A skutečně by se změnilo. Jistě by dostali dodatečnou informaci, že nyní jim ovoce ze stromu poznání dobrého a zlého již neuškodí, stejně jako jim bylo dodatečně zakázáno ze stromu života jíst když porušili zákaz.
- Účelu by bylo dosaženo. Lidé by pochopili, že Bohem JHVH stvořený svět sice není bez nebezpečí, že však Bůh pamatoval na možnost prevence: Vždy lze v jím stvořeném vesmíru nalézt způsob ochrany před nebezpečím. Nikdy by už lidé nezapomněli dbát varování, která by od Boha dostali, a vždy by hledali způsob ochrany před nebezpečím včas. Pochopili by, že dostali skutečnou svobodu: Všechno budou smět, když předem naleznou spolehlivou ochranu před nebezpečím (Gn.1:28-30; Ex.16,17; 1.K.10:23), před kterým byli Bohem varováni. Naučili by se Boží bázni (nikoli "bázni před Bohem, jak se často předkládá), tj. bázni před vykonáním nebezpečného kroku nebo dokonce zla - bázni, vyvolané procesem rozumového poznávání.

Porušení zákona

První lidé se o strom poznání dobrého a zlého vůbec nezajímali. Z celého průběhu je zjevné, že žena se začala zajímat o strom až po satanově výzvě! Satan je zjevně viníkem a žena svedenou. Adam projevil větší lásku k ženě než ke svému stvořiteli. Věděl, co dělá a nebyl sveden. Nikdo mu nic nesliboval. Na ženě viděl výsledek jejího pokusu a mohl se na vlastní oči přesvědčit, že nic nezískala. Na rozdíl od ženy byl tedy vědomým přestupníkem zákona a proto právě jeho označuje apoštol Pavel jako viníka (Ř.5:15,17; 1.K.15:22; 1.Tm.2:14,15)

Obvinění

Lidé se skryli před Bohem, který se procházel po zahradě (zjevně Boží anděl, podobný člověku). Měli pocit studu ze své nahoty. Pocit studu se objevil spolu se zahájenou funkcí pohlavního pudu a tím iritací pohlavních orgánů. Pocit viny zřejmě neměli, protože nám Písmo nezachovává žádnou zprávu o jejich pokání.

Obhajoba

Adam (zcela bez pokory):

"Žena, kterou jsi mi dal (obviňuje Boha ze spoluviny!), mi dala..".

Zdá se, že nemiloval ani tak ji samotnou. Spíše se bál, že zůstane sám, nebo že na eventuální náhradu bude muset zase tak dlouho čekat nebo že bude mít pro něj menší cenu.

Žena:

"Had mne podvedl".

Žena doufala v nějaký prospěšný účinek ovoce stromu poznání dobrého a zlého a měla dostatek času přesvědčit se, že naděje splněna nebyla. Poznala, že padla do pasti. Není jen jisté, věděla-li to dříve než svedla Adama. Pokud ano, byla to snaha nebýt v pasti sama - snaha jistě velmi nebezpečná a zrádná.

Společné rysy obhajoby

Oba obviňovali nikoho jiného, žena konstatovala, že její očekávání nebylo splněno. Cítila se podvedena. Adam se podveden necítil, snažil se však svalit vinu na Stvořitele.

Skutková podstata

a) Eva byla oklamána, má polehčující okolnost a tím také naději (Gn.3:13; 1.Tm.2:14)!

b) Adam věděl co dělá. Volil smrt dobrovolně a z právního hlediska vlastně spáchal sebevraždu. JHVH pouze jeho rozhodnutí neměnil, protože respektuje svobodnou vůli (obdobný je i případ Jidáše Iškariotského).

c) Satan a ti z andělů z prvních nebes, kteří ho následovali, napadli Boha a obvinili ho z nepoctivosti. Zároveň prohlásili lidi za špatně stvořené. Tím byli obviněni věrní andělé z 1. nebes ze špatné práce a cherubové z 2. nebes za špatný projekt. Na úrovni 3. nebes vznikla nejistota, zda dokonce není celá koncepce svobodné vůle realizována špatně, tj. zda nenese vinu na vzniku satana nejvyšší autorita. **Satan je tedy nejen hlavním, ale jediným viníkem.**

Obviňováním prvních lidí z viny se snímá ve skutečnosti vina ze satana, čehož se dopouštějí ve svých naukách i vykladači písma křesťanských církví po celou dobu od vzniku křesťanství.

Rozsudek a co z něho plyne

Had

a) "Budeš vyvržen ze všech zvířat"

Had jakožto zvíře nebude ani v budoucnosti vyčleněn z ekosféry a z jejího biologického společenství (Iz.65:25). V této první větě tedy musí být hovořeno k svůdci - satanovi. [13] Symbolická zvířata zastupují v Písmu národy nebo nebeská společenství myslících bytostí (Zj.4:6) (v té době měl satan větší počet přívrženců jen mezi anděly v prvních nebesích). Satanovi je tedy hned na počátku řečeno, že zůstane ve svém odporu sám!

Poznámka: Proto Ježíš kázal "duchům ve vězení" (1.Pt. 3:19,20). Lze očekávat, že oni (nebo alespoň část z nich) učiní pokání.

b) "Budeš se plazit po břiše"

Zde naopak nemůže jít o téhož hada jako v předchozí větě, protože had plazící se po zemi na ní samozřejmě jakožto živočišný druh nebude sám. Při stvoření se nehovoří o hadech, nýbrž jen o 'plazivcích, plazících se po zemi'. [14] Předmětný had se tedy v Edenu plazil jinde než po zemi (zřejmě lezl po zakázaném stromě), a je mu nařízeno, aby se vrátil na své místo.

c) "Žrát budeš prach"

Z toho je vidět, že žral, co nesměl ovoce, a to dokonce ovoce ze zakázaného stromu. V budoucnu jeho chování však musí zaručit lidé, protože mají za úkol ovládnout mj. i zvířata. Lidé zajistí, že hadi nebudou dělat nedovolené věci, tudíž budou za ně odpovědní. Potvrzení tohoto soudu je u Izajáše 65:20-25.

d) "Budeš znepřátelen se ženou"

Zde je opět řeč o Hadovi svůdci, protože prorocké nepřátelství vůči zvířeti nemá smysl. Žena označila satana za podvodníka. Tím sebe označila za jeho nepřítele a současně mu bude nejvíce nebezpečná, protože jako první z lidí podvod poznala. Ženy tedy budou nenávidět především satana ale i jakéhokoli svůdce.

e) "Tvé semeno bude nepřítelem jejího a zhmoždí mu patu"

Totéž platí pro potomstvo s tím, že na konci dojde mezi nimi k rozhodujícímu střetu válce.

Žena

a) "S bolestí budeš rodit syny"

V Edenu děti neměli, ačkoli měli příkaz, aby se množili. Musela to být žena kdo tomu bránil! Zřejmě viděla těhotenství u zvířecích samic a nelíbilo se jí. Nově aktivovaný pohlavní pud ji donutí k těhotenství i tehdy, když bude rodit s bolestí. Z toho také vyplývá, že pohlavní pud bude u žen silnější než u mužů.

b) *"Budeš toužit po svém muži"*

Postupně dojde k tomu, že žena bude toužit po muži více než on po ní (Iz.4:1; Jr. 31:12b)

c) *"Muž nad tebou bude panovat"*

Muž, který byl ochoten ženu uposlechnout i když ho svedla ke společné smrti, prohlédne a postupně se "odmění" panovačností vůči ní.

Nikde však není řečeno, že žena zemře. Neztratila tedy na rozdíl od Adama naději na vzkříšení (1.Tm.2:14,15).

Žena patrně viděla hada jak leze po stromě (což zřejmě byla věc do té doby nevídaná) a dokonce žrát ovoce ze stromu poznání dobrého a zlého, ze kterého ani lidé nesměli jíst. Žena nejspíše očekávala, že had zahyne. Ke svému úžasu zjistila, že had nejenže druhý den žil, ale že pokračoval v zakázané činnosti - žral zakázané ovoce dál. V tom okamžiku do ní vstoupil satan (srov. Jan 13:27) a rozhovor, který je zapsán v Bibli, se uskutečnil nejspíše v její mysli. Nebylo třeba, aby mluvilo zvíře, a také to určitě tak nebylo.

Adam (člověk)

a) *"Země je kvůli tobě prokleta"*

Adam zahradu Eden nestřežil proto se do ní had dostal. Prokletí znamenalo ztrátu Božího požehnání, které se projevovalo schopností množit se. Předpovídá se tedy, že užitečné rostlinstvo bude vymírat (což je potvrzeno). Země proto bude nakonec zamořena plevelem, se kterým si už lidé neporadí, protože ho bude příliš mnoho, nebo bude postupně proměněna v poušť.

b) *"V potu tváře (tedy namáhavě) budeš dobývat svůj chléb"*

Adam zřejmě zahradu Eden neobdělával - byl líný. [15] Bylo nutné přinutit člověka naučit se pilně pracovat hladem.

c) *"Zemřeš"*

Adam volil sebevraždu. Nedovedl si představit, že by o tuto konkrétní ženu přišel. Možná doufal, že JHVH oba zachrání. Riskoval příliš a dal tím najevo, že ženu miluje víc než Stvořitele. Tak sám rozhodl o své definitivní smrti.

Následky satanova činu na průběh sedmého stvořitelského dne

Sedmý den tedy nezačal Stvořitelovým odpočinkem. JHVH (celá nebeská organizace) stál před úkolem dokázat, že satanova obvinění jsou falešná a že satan sám je hlavním a dokonce jediným viníkem. Satan byl v situaci, že se musel buď obhájit, nebo svá obvinění vzít zpět a omluvit se. Následkem toho obě moci nadále ovlivňují události ve světě. Vzhledem k tomu, že ústředními objekty důkazů se stali lidé, obě nebeské moci provádějí na lidech experimenty za účelem prokázání pravdivosti jedné nebo druhé strany. Jejich zasahování do lidského společenství má však stanovená pravidla:

a) Lidé musí mít možnost se dobrovolně přiklonit k té či oné straně. Jejich možnost svobodné volby nesmí proto být znemožněna cizím zásahem. Žádný člověk nesmí být podroben násilnému donucování ze strany bohů, kteří jsou mocnější než lidé a kteří by tak mohli způsobit, že lidé by volili nesvobodně, nebo by mohli volbu jen předstírat. Nikdo z bohů proto nesmí podat žádný jednoznačný důkaz o své existenci a své moci a to kterémukoli člověku, o němž nebylo dokázáno, že se již předtím pevně a dobrovolně rozhodl stát na té či oné straně. Zásahy proto probíhají jen skrze dobrovolné lidské spojence a služebníky nebo duchy, kteří sice smějí vstoupit do mysli lidí a oslovovat je, nesmějí však s nimi nic učinit bez jejich svolení. Tyto duchy lze ze sebe vypudit ("*vzpírejte se ďáblu a uteče od vás*" Jk.4:7). Kromě toho mohou bohové zasahovat prostřednictvím změny pravděpodobnosti výskytu kteréhokoli jevu, který není jistý. Zvýšení pravděpodobnosti úspěchu u jevu, který je příznivý Božímu služebníku, se nazývá *požehnáním*; naopak snížení pravděpodobnosti úspěchu se nazývá *zlořečením* nebo *prokletím*.

b) JHVH zakročil proti Egyptské moci a dalším národům silou aby dokázal svou existenci a svou moc nad falešnými bohy. JHVH si tuto možnost vybral předem proto, že lidé v té době měli velmi daleko k duchovnímu smýšlení a byli by bývali nebyli schopni Boha JHVH vůbec brát vážně. Bůh proto musí nyní dovolit ďáblu, aby i on mohl zastrašovat ze stejného důvodu Boží lid silou. Proto je Boží lid varován před satanovými útoky (1.Pt.5:8,9).

c) Žádný člověk však nesmí být zkoušen nad své osobní možnosti (1.K.10:13). Satan nesmí použít takového násilí, aby jím způsobený tlak znemožnil člověku udržet si svobodu volby.

Poznámka: Satan, který je bohem anarchie a zmatku, občas toto pravidlo poruší. Tím však Bohu dá právo kompenzace a Bůh JHVH pak může, aniž by pravidlo porušil, učinit mimořádné opatření ve prospěch svého služebníka ("*spolu se zkouškou opatří východisko*" - 1.K.10:13). Takový krok učinil Bůh ve prospěch Joba. Když totiž satan neuspěl u Joba podruhé, podrobil ho bez Božího souhlasu psychické zkoušce, při které ho jeho přátelé týrali obviněními založenými na falešném předpokladu Boží všemohoucnosti. [16] Job nevydržel a volal Stvořitele k soudu. Ten nyní mohl v rámci kompenzace poslat k Jobovi anděla. Ten Joba sice pokáral, Job však dostal za svou věrnost mimořádnou odměnu.

d) JHVH pomoc lidem spočívá především ve výchově. Přednostně vychovává své služebníky a současně jim ukládá povinnost vychovávat ty z ostatních lidí, kteří si to přejí. Jeho výchova spočívá zejména v tom, že v rámci sedmého stvořitelského dne vytvořil opět cykly "poddnů" (obdobně jako u třetího stvořitelského dne - tam však byly jen dva "poddny"). Každý z těchto poddnů začíná ránem. V něm JHVH stanovuje nová pravidla, kterými se musí jeho lid řídit. V rámci těchto pravidel JHVH určí, jaká požehnání se dostanou těm, kteří je dodrží, a jaké tresty obdrží přestupníci. Je nastoleno Boží království a tím "podden" končí. JHVH potom jakoby odstupuje a ponechává svému lidu prostor pro vývoj. V tuto dobu je "podnoc" a lid je

testován. Těsně před dalším dnem JHVH svůj brzký příchod ohlásí skrze některého ze svých služebníků, který nemá žádné významné postavení, a dosahuje tak toho, že lid se rozdělí na poslušné a vzpurné. Následuje JHVH nový den (z hlediska stvořitelského dne vlastně "podden"). JHVH potrestá vzpurné služebníky smrtí, málo poddajní utrpí soužení a poslušný lid vyvázne a je požehnan. Skrze své služebníky JHVH opět oznámí nová pravidla, nastolí nové království a tím jeho den opět končí.

Adamovi synové

Narození Kaina

V Gn.4:1 řekla Eva po narození prvního syna Kaina: *"Získala jsem opět muže i Hospodina"* [17]. Potvrdila tím, že to byla ona, kdo bránil příkazu rozmnožovat se, a že Adam si přál tento příkaz plnit. Eva očekávala, že nyní oba opět získala.

Spor Kaina s Ábelem

Po čem Kain a Ábel toužili?

Vžijme se do postavení obou prvních dvou synů - Kaina a Ábela: Jaké asi měli své cíle a motivy když dospěli? Z čeho mohli mít strach a po čem asi toužili?

- 1) Strach z nemocí neměli, protože v té době se mezi nimi ještě žádné nemoci nevyskytovaly a tudíž žádné neznali.
- 2) Strach ze stárí také neměli, protože nikoho z lidí (vlastně jen rodičů) ještě neviděli ani starého natož mrtvého.
- 3) Strach z útoku jiných lidí také neměli - kromě jejich dalších nejmenovaných sourozenců žádní jiní lidé ještě na Zemi nežili.
- 4) Museli však tvrdě pracovat aby se uživili. Jediné místo, které slibovalo úlevu, však měli takřka na dosah - zahradu Eden! Možná, že do ní i viděli, ale pro přítomnost cherubů nemohli dovnitř. Tato zahrada byla zcela jistě jejich hlavní touhou! Jistě přemýšleli, jak se do ní opět dostat.

V co mohli doufat?

Od svých rodičů věděli o prvním proroctví. Nepochybně byli netrpěliví a domnívali se, že oni jsou těmi slíbenými semeny. To by ovšem znamenalo, že Boží proroctví předvídalo mezi nimi válku. Určitě očekávali, že jeden z nich dostane právo vejít zpět do Edenu.

Čekali dlouho, avšak marně.

Úsilí urychlit vývoj

Pokusili se tedy naklonit si Boha. Jistě tedy hledali způsob, jak přivolat a naklonit si anděla, kterého znali pod jménem JHVH. Z vlastní zkušenosti věděli, že si jeden druhého nakloní tím, že mu přenechají část výsledku své práce.

A také to tak udělali. Kain "obětoval" plodiny a vzápětí nato Ábel ovci.

Boží odpověď

Boží anděl jim ve výkladu přijatelnosti obětí nebránil, protože k tomu měl důvod: Kain obětoval výsledek práce, kterou měli lidé uloženu jako trest, zatímco Ábel, který pěstoval ovce jistě z jiné pohnutky než na maso, které nesměli jíst, se zřejmě pokoušel o plnění příkazu o ovládnutí zvířat, který první lidé od Boha dostali. To nemohlo u něj zůstat bez příznivé odezvy.

Bratři byli rozděleni

Kain si tento úkaz zřejmě vyložil tak, že jeho oběť přijata nebyla a že on je tedy oním "hadovým semenem". Z toho logicky vyvodil, že mezi ním, Evou a Ábelem, který je (jak se domníval) oním předpovězeným jejím "semenem", dojde k nenávisti a k válce s tím, že on bude zraněn vážněji - na hlavě. Taková úvaha ho musela vyděsit a dovést k očekávání útoku ze strany Ábela, protože on žádný útok původně nezamýšlel. Rozhodl se tedy, že takovému útoku předejde a zaútočí raději sám. Pravděpodobně v tom viděl svou jedinou šanci.

Jeho úvahy do jeho tváře jistě vnesly stopy strachu a zuřivosti, kterých si anděl povšiml a Božím jménem Kaina varoval před neuváženými činy. Zřejmě tušil, kam až Kaina zavedly jeho chybné úvahy, a nejen že ho varoval před hříchem, dokonce však mu jasně řekl že i on má naději.

Naopak Ábel se cítil být vyvoleným. V jeho očích byl Kain zavržen a on si ihned vytvořil odstup. Přece se nebude stýkat se semenem hada. Jeho chování se jistě významně podílelo na Kainově strachu.

Kain se pokusil s Ábelem domluvit a odradit ho od útoku. Nepochybně chtěl Ábelovi sdělit, že jejich rozdělení na semeno ženy a hada ještě není skončeno a že i on má naději. Chtěl také vyzvědět jeho úmysly. Písmo sice neuvádí o čem spolu hovořili, Kain však jistě nemluvil o svém úmyslu předpokládanému útoku Ábela předejít svým útokem (Gn.4:8a). Možná, že se také pokusil z Ábela vyzvědět, jak se mu podařilo získat od Boha schválení své oběti, aby ho mohl napodobit.

Ábel asi odpověděl pyšně: On je již schválen, a se satanovým semenem (Kainem) se přece nebude zahazovat.

Kainovi se tedy nepodařilo s Ábelem domluvit. To ho utvrdilo v představě, že si Ábel chce svoje přednostní postavení před Bohem udržet a že mu tedy nezbyvá než nečekat na vývoj událostí a zasáhnout raději dříve, než dojde ze strany Ábela k nepřátelství a než se nepřátelství vyvine ve válku, pro Kaina předem prohranou.

Poznámka: Za těmito Kainovými úvahami byl tehdy ještě ne odpůrce - (satan), ale již ten cherub, který se minul cílem - personifikovaný "hřích", stojící, číhající a inspirující.

Vražda ze strachu

Kain tedy zaútočil a Ábela zabil. Jeho útok byl pravděpodobně předem připravený; určitě se snažil neprozradit se do poslední chvíle. Je též pravděpodobné, že ho nechtěl zabít - jen naplnit předpověď podle svého a zhmoždit Ábelovi hlavu.

První vražda v něm musela vyvolat ještě větší strach - strach srovnatelný se strachem Adama a Evy po jejich hříchu. Z líčení událostí v Edenu se zřejmě domníval, že Boží anděl se dozvěděl o přečinu svých rodičů z jejich vlastních slov. Napadlo ho, že když sám na sebe nic neprozradí, nebude mu moci anděl nic vytknout. Zkusil to tedy a tvářil se nezúčastněně.

Vrah dostal milost a ochranu

Anděl ho vyvedl rychle z omylu a dovolal se "svědectví země" - zřejmě důkazu založeného na stopách krve. Reakce Kaina je však překvapivá: Uznává svou vinu a uznává právo ostatních lidí pomstít se mu (Gn.4:13).

Odpověď Božího anděla je okamžitě vstřícná: Kainovi se dostane ochrany, aby měl možnost a čas k pokání a k nápravě! [18]

Spravedlivý Ábel nedostal ani milost ani ochranu!

Ábela nechal Bůh nejen zabít ale i "vyhladit". Ábelovi nebylo dovoleno zanechat potomka! Jak je to možné? Vždyť o tom, že Ábel je ohrožen na životě, Bůh věděl - varoval přece Kaina! Ve všech dobách se Bůh velmi snažil zachovat dobré lidi s dobrými geny, a když už museli zemřít, dělal vše pro to, aby nebyli vyhlazeni! Naopak trest vyhlazení měl jen pro těžce hřešící a nenapravitelné! [19]

K dovolení vyhlazení Ábela musel být vážný důvod!

Jaký?

Ábel neprojevil ani náznak nějaké lásky nebo soucitu. Klidně se svého bratra zřekl a nepochybně se považoval již za dokonalého. Zůstal jen tělem. [20]

Poznámka: Jak to, že apoštolové Pavel a Jan uváděli Ábela jako vzor spravedlivého člověka (Žd.11:4; 1. J.3:12)? **Je to proto, že výše uvedenou analýzu zjevně nikdo jiný před námi neudělal a tradice proto pozměňovala a doplňovala nedokončený text v Gn.4:8a** na příklad slovy: *'Potom Kain řekl svému bratru Ábelovi: ["Přejdeme na pole."]* (text v hranaté závorce doplnil překladatel v PNS). Nejasný text obsahovala už Septuaginta a všeobecně se mělo zato, že Ábel tím dobrým a spravedlivým zůstal až do svého konce. I Ježíš Kristus někdy volil ve svých slovech spíše účel než fakta, protože v jeho době byly tyto a podobné věci vysloveně druhořadé. [21]

Další význační potomci Adama před potopou

Kain (jako první) začal stavět město (které pojmenoval podle svého syna Enocha) zřejmě proto, že se i přes andělovo ujištění nadále obával o svůj život (města starých dob byla ohrožena proti útokům). Šestý po Adamovi v této větvi - Lámech - prokázal zvláštní vynalézavost: jednak objevil možnost řešit problém uspokojování pohlavní touhy muže v době pokročilého těhotenství a poporodního stavu manželky druhou ženou, a jednak se mu bezpečí Kaina, založené na Boží ochraně, jevílo méně pracné než bezpečí za pracně vybudovanými hradbami. Domníval se, že si pořídí ještě lepší ochranu tím, že s plným vědomím toho, co dělá, zabije člověka, a dostane se mu právě proto ještě lepší ochrany (Gn.4:23).

Poznámka: Biblická hebrejšтина neuvádí u sloves žádný slovesný čas. Lámech pravděpodobně svým ženám oznámil svůj úmysl zabít. [22]

Některé děti Lámechovy se vyznačovaly mimořádnými pozitivními schopnostmi. Je pozoruhodné, že právě Lámechův syn (Jábal) zdokonalil způsob pasení ovcí, který započal Ábel, a to stanováním, které je nutné kvůli změnám stanoviště. Další jeho syn (Júbal) byl vynálezcem strunných a dechových hudebních nástrojů, a ještě další (Túbal-kain) objevitelem technologie výroby mědi a železa. Další pozoruhodností je, že je jmenována i jeho sestra Naama, ačkoli není uvedena žádná její přednost, a i obě ženy Lámechovy jsou uvedeny jménem! I ony tedy musely být nějak výjimečné.

Vzhledem k mimořádnému počtu výjimečných dětí se zdá, že Lámech si vybíral ženy proslavené svou inteligencí a jejich spojení vedlo k tak výjimečným dětem. Inteligenci svých žen Lámech jistě uznával i potom, protože je pokládal za hodné seznámit se svou plánovanou vraždou.

Je zřejmé, že mimořádně inteligentní člověk může objevit velmi užitečné věci ve prospěch lidstva, také se však může dopustit velmi závažných přečinů, vychází-li ve svých úvahách z nedostatečného poznání! Platilo to v ranných dobách lidstva a platí to i dnes.

[1] Při stvoření člověka se vždy hovoří o obou - muži i ženě (Gn.1:27; 5:2)

[2] snad něco jako "biomasa"

[3] jak je dále dokázáno

[4] Dnešní katolický výklad je již volnější.

[5] analogie *pracovní týden člověka - pracovní týden Boha; 1000 let jako noční hlídka* (Ž.90:4)

[6] Stvořitel užívá tyto pojmy často. Už skutečnost, že světlo nazval dnem a tmu nocí, ukazuje na užití těchto pojmů jako symbolů. Kromě stvořitelských a dalších "dnů" se často hovoří o

Jehovově (Jahveho) dni a zdůrazňuje tak důležitost střídání období jeho zásahu do lidských dějin a období, kdy vyčkává (období tzv. odpočinku). Toto období je vždy současně obdobím zkoušky.

[7] Bible hovoří o trojích nebesích (2.K.12:1-4).

[8] nebo zářily sekundárně.

[9] Připomínáme, že štěstí je nezasloužený úspěch nebo zdar.

[10] K této větě bude vysvětlení později.

[11] Jak si později ukážeme, měl kněžskou funkci.

[12] Bude zdůvodněno později.

[13] Původní slovo prý označovalo jak zvíře hada, tak svůdce osobu.

[14] Ekumenický překlad.

[15] Lenost Adama byla jednou z vlastností, které satan napadl a jíž dokazoval nedostatečnost kvality stvořených lidí. Všimněme si, že objevitelskou aktivitu prokazovalo pouze potomstvo potrestaného Kaina (Gn.4:20-24).

[16] O domnělé boží všemohoucnosti a vševědoucnosti je zvláštní studie.

[17] Většina překladatelů si s větou a jejím významem neví rady. Překlady jsou proto většinou chybné.

[18] Srov. L.15:4-7.

[19] Srov. Lv.20:3 aj. - odříznutí, odseknutí (větve)

[20] Srov. Gn.6:3 EP.

[21] Na příklad bouřícím se farizeům řekl, že přišel léčit nemocné a nikoli zdravé, čímž je označil jako duchovně zdravé a spravedlivé, ačkoli to nebyla pravda (Mk.2:17). Podrobnější vysvětlení je ve zvláštní studii o Ježíši Kristu.

[22] Takto to překládá i do češtiny přeložený Pentateuch (Pět knih Mojžíšových, Ballenberger, Praha 1932)

[Zpět na seznam](#)